

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Jezero
za period 01.01-31.12.2018. godine**

Broj: RV047-19

Banja Luka, 27.08.2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji	14
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	14
	6.1.1. Prihodi i primici.....	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci	16
	6.1.3. Budžetski rezultat.....	21
	6.1.4. Neto finansiranje.....	21
	6.1.5. Razlika u finansiranju	21
	6.2. Bilans uspjeha	21
	6.2.1. Prihodi.....	21
	6.2.2. Rashodi.....	22
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	23
	6.3. Bilans stanja.....	23
	6.3.1. Aktiva.....	23
	6.3.2. Pasiva.....	28
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	30
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	30
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	30

6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	30
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	31

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskog izvještaja Opštine Jezero koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2018. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaj Opštine Jezero, istinito i objektivno, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja

Popis imovine i obaveza nije u potpunosti proveden u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza jer: su sredstva popisana u zbirnim količinama (stolice, računari, ormari, igrališta, putevi i sl.); popisom nije obuhvaćena cjelokupna imovina (zemljište, infrastruktura i sl.); izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza; nisu usaglašene analitičke i sintetičke evidencije dobavljača.

Komisije su izvršile popis i konstatovale da nisu utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja iako iznos od 10.900 KM, ranijih godina greškom evidentiran u okviru zaliha materijala, po popisu predstavlja razliku.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1; 6.1.2; 6.1.3; 6.2.1; 6.2.2; 6.2.3; 6.3.1; 6.3.2 i 6.3.3. izvještaja

Opština Jezero je tokom 2018. godine pogrešno klasifikovala, nije evidentirala ili je greškom dva puta evidentirala poslovne događaje i shodno tome potcijenjene su ili precijenjene sljedeće pozicije finansijskih izvještaja:

Potcijenjeni su (za iznose navedene u zagradama): prihodi od grantova (11.700 KM); rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (17.253 KM); rashodi od grantova (8.072 KM); doznake na ime socijalne zaštite (37.592 KM); izdaci za nefinansijsku imovinu (7.617 KM); izdaci po osnovu avansa (8.657 KM); ostali izdaci sa drugim jedinicama vlasti (149.960 KM); prihodi obračunskog karaktera (13.401 KM); rashodi obračunskog karaktera (220.291 KM); kratkoročna razgraničenja (149.960 KM); kratkoročne

finansijske obaveze (51.260 KM); obaveze iz poslovanja (4.187 KM); obaveze za grantove i doznake na ime socijalne zaštite (15.000 KM); kratkoročna rezervisanja (10.000 KM); trajni izvori sredstva (28.006 KM); finansijski rezultat ranijih godina (22.779 KM).

Precijenjeni su (za iznose navedene u zgradama): neporeski prihodi (13.101 KM); rashodi za lična primanja (14.072 KM); kratkoročna potraživanja (203.514 KM); nefinansijska imovina u tekućim sredstvima zalihe materijala, sitnog inventara (16.330 KM); proizvedena stalna imovina (24.698 KM); dugoročne finansijske obaveze (51.260 KM); finansijski rezultat tekuće godine (324.514 KM).

Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Zbog navedenih grešaka potcijenjeni su u najmanjem iznosu: izvršenje budžeta - negativna razlika u finansiranju u iznosu od 216.480 KM kao i ukupna aktiva i pasiva u iznosu od 244.542 KM.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.4. izvještaja

Zbog međusobne povezanosti pozicija iz finansijskog izvještaja, utvrđena odstupanja od propisanih pravila i standarda izvještavanja u Bilansu uspjeha, Bilansu stanja i Periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta, odnose se i na pojedine pozicije Bilansa novčanih tokova i shodno tome Izvještaj o novčanim tokovima nije sastavljen u skladu sa članom 38. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima navedenim u MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.5. i 6.7 izvještaja

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15. c i 38).

Napomene uz godišnji izvještaji za 2018. godinu ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, odgovarajućih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor shodno pojedinim bilansnim pozicijama i člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finasijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju cjelokupnog našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik Opštine Jezero je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da

procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 27.08.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskog izvještaja Opštine Jezero za 2018. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u Opštini Jezero za 2018. godinu nisu, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja

Opština Jezero je u 2018. godini sa zaposlenima zaključivala ugovore na određeno vrijeme na period duži od 6 mjeseci, što nije u skladu sa članom 61. stav 1) tačka (2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja

Zakon o javnim nabavkama nije poštovan u dijelu koji se odnosi na obavezu: objavljivanja Plana nabavki za propisane vrijednosti nabavki; donošenja odluke ili rješenja o pokretanju postupka javne nabavke kod direktnog sporazuma; provođenja odgovarajućeg postupka nabavke; objavljivanja sažetka obavještenja o dodjeli ugovora u Službenom glasniku BiH i portalu javnih nabavki; objavljivanja odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača; dostavljanja izvještaja o provedenim postupcima javnih nabavki Agenciji za javne nabavke i objavljivanja osnovnih elemenata ugovora na internet stranici Opštine; dostavljanja poziva na adrese minimum tri ponuđača za preuzimanje tenderske dokumentacije u sistemu „e-nabavke“ i zaključivanja ugovora u roku od deset dana od dana okončanja postupka.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja

Pravilnik o platama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Opštinskoj upravi nije usklađen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske i njegovim izmjenama.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu

sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Jezero obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Jezero.

Banja Luka, 27.08.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi:

- 1) vođenje knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga (dnevnik blagajne); uspostavljanje pomoćnih knjige za nematerijalna sredstva, nepokretnosti, postojenja i opremu, potraživanja, obaveze i dr. bilansne pozicije; usklađivanje prometa i stanja pomoćnih sa prometom i stanjem u glavnoj knjizi u skladu sa čl. 27. Zakona o Trezoru i čl. 9, 11 i 17. Zakona o računovodstvu i reviziji;
- 2) da se popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 3) priznavanje, evidentiranje i iskazivanje poslovnih transakcija, kao i sastavljanje obrazaca godišnjih finansijskih izvještaja vrši u skladu sa: Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragraf 18.;
- 4) da se Izvještaj o novčanim tokovima sastavlja u skladu sa članom 38. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima navedenim u MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima;
- 5) vođenje evidencija o sudskim sporovima, usaglašavanja istih sa evidencijama dobijenim od Pravobranilaštva Republike Srpske kao i objelodanjivanje u Napomenama uz finansijske izvještaje;
- 6) da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve relevantne informacije u svrhu razumijevanja finansijskih izvještaja, a u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi:

- 1) da se prilikom prijema zaposlenih na određeno vrijeme poštuju odredbe člana 61. stav 1) tačka (2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;
- 2) dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama;
- 3) stvaranje obaveza i korišćenje sredstava samo za namjene i do visine budžetom utvrđenih sredstava u skladu sa čl. 40. stav 1. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- 4) da se na isplaćene naknade po ugovoru o djelu vrši obračun i uplata poreza i pripadajućih doprinosa, u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak odnosno članom 6. stav 4) Zakona o doprinosima;
- 5) usaglašavanje Pravilnika o platama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Administrativnoj službi sa novim zakonskim propisima.

Preporučuje se Skupštini Opštine da:

- 1) donese: Plan utroška sredstava po osnovu naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta shodno Zakonu o šumama; Plan utroška sredstava po osnovu vodnih naknada shodno Zakonu o vodama i Program sredstava za

- obavljanje komunalnih djelatnosti zajedničke potrošnje shodno Zakonu o komunalnim djelatnostima;
- 2) obezbijedi da se donesu odgovarajuće odluke o statusu stalnih sredstava u pripremi u koja su ranijih godina uložena značajna sredstva na osnovu kojih bi se izvršilo priznavanje i vrednovanje nefinansijske imovine u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postojenja i oprema;
 - 3) preispita status preduzeća koje je u 100% vlasništvu Opštine Jezero i shodno tome provede odgovarajuće evidencije u svojim poslovnim knjigama.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Budžet i Odluka o izvršenju budžeta Opštine Jezero za 2018. godinu;
- Rebalans budžeta i Odluka o usvajanju rebalansa budžeta Opštine Jezero za 2018. godinu;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o socijalnoj zaštiti;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama;
- Zakon o uređenju prostora i građenju;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o šumama;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o vodama;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Jezero (u daljem tekstu: Opština) zauzima površinu od 64,8 km². Prema preliminarnim rezultatima popisa stanovništva iz 2013. godine na području Opštine živi 1.340 stanovnika, raspoređenih u 8 naseljenih mjesta. Opština je osnovana odlukom Narodne skupštine Republike Srpske u junu 1996. godine.

Planom razvoja Opštine za period 2007-2015. godine utvrđeni su strateški pravci razvoja. Skupština Opštine je donijela Odluku kojom se produžava period važenja Plana razvoja koji je usvojen za period 2007-2015. godine do 31.12.2018. godine.

Na osnovu Odluke o davanju saglasnosti načelniku Opštine 30.07.2018. godine zaključen je Ugovor u vezi sa nabavkom usluge „Izrade Strategije razvoja Opštine Jezero“ za period 2019-2028. godine. Skupština Opštine je 27.06.2019. godine donijela Odluku o usvajanju prijedloga Strategije razvoja Opštine Jezero od 2019. godine do 2029. godine.

Opština je 07.06.2018. godine donijela Odluku o osnivanju zajedničke javne ustanove turistička organizacija „Krajina“ sa još četiri opštine (Ribnik, Mrkonjić Grad, Kupres i Istočni Drvar). U toku 2018. godine nije bilo aktivnosti u vezi sa radom turističke organizacije.

Prema Odluci o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave za 2018. godinu Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Opština je organizovana u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi. Organi Opštine su Skupština i načelnik. Organ odlučivanja je Skupštine opštine, koju čini 13 odbornika, a načelnik zastupa i predstavlja Opštinu i nosilac je izvršne vlasti. U 2018. godini održano je 6 redovnih sjednica Skupštine Opštine.

Opština je od 2009. godine u sistemu trezorskog poslovanja.

Revizijom je obuhvaćen finansijski izvještaj Opštine (u daljem tekstu: finansijski izvještaj), kojeg čini finansijski izvještaj Administrativne službe, jer Opština nema nižih budžetskih korisnika.

Opština je u zakonom propisanom roku dostavila primjedbe na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji. Od ukupno šest primjedbi dvije su prihvaćene i izvršena je korekcija u mišljenju.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske u toku 2016. godine izvršila je provjeru statusa sprovođenja preporuka datih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Opštine Jezero za period 01.01-31.12.2013. godine. Prema Izvještaju o sprovođenju preporuka (IP013-16 od 01.11.2016. godine) Opština je od ukupno 11 datih preporuka provela 2, djelimično je provela 5 preporuka, dok 4 preporuke nije realizovala.

Najveći dio djelimično provedenih ili neprovedenih preporuka nije realizovan ni tokom 2018. godine.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Poslovi opštinske uprave obavljaju se u jedinstvenoj organizacionoj jedinici pod nazivom „Opštinska uprava“ kojom rukovodi načelnik, osim u dijelu kada izvršava stručne i administrativne poslove za potrebe skupštine kada istom rukovodi sekretar skupštine.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta Opštinske uprave definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta opštinske uprave Opštine („Službeni glasnik Opštine Jezero“, br. 1/13; 7/14; 4/15; 4/17 i 4/18), kojim je sistematizovano 17 radnih mjesta sa isto toliko izvršilaca (pravilnik iz ranijih godina nije definisao broj izvršilaca). Opština nije donijela Kadrovski plan za 2018. godinu.

U Opštini je na dan 31.12.2018. godine bilo 20 zaposlenih, od toga 4 funkcionera, 14 izvršilaca (6 na neodređeno i 8 na određeno vrijeme) i 2 pripravnika.

Po osnovu Programa pomoći u obavljanju pripravnčkog staža kroz rad bez zasnivanja radnog odnosa povratnika sa visokom stručnom spremom Opština je na dan 31.12.2018. godine imala 2 volontera, sa kojim je ugovor zaključen u septembru 2018. godine. Po osnovu ugovora zaključenih u 2017. godini do septembra 2018. godine u Opštini su volonterski staž obavljala 3 volontera. Volonterima se isplaćuje neto naknada u iznosu od 375 KM mjesečno na koju se obračunava porez i pripadajući doprinosi.

Opština Jezero je 2018. godini sa zaposlenima zaključivala ugovore na određeno vrijeme na period duži od 6 mjeseci, u kontinuitetu od 2014. godine, što nije u skladu sa članom 61. stav 1) tačka (2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16).

Skupština Opštine nije donijela:

- Plan utroška sredstava po osnovu naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta za 2018. godinu u skladu sa članom 89. stav 8) Zakona o šumama;
- Plan utroška sredstava po osnovu vodnih naknada za 2018. godinu (načelnik Opštine je donio Odluku o utrošku sredstava), što nije u skladu sa članom 195. Zakona o vodama;
- Program sredstava za obavljanje komunalnih djelatnosti zajedničke potrošnje za 2018. godinu, u skladu sa članom 21. stav 3) Zakona o kumunalnim djelatnostima.

Isplate su po raznim osnovama najvećim dijelom vršene putem blagajne preko koje su isplaćivani računi dobavljačima na ime rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga, isplate na ime doznaka građanima kao i najveći dio grantova. Pojedine nalozi za isplatu kroz blagajničke dnevnik ne sadrže potpis primaoca isplate ili je potpis lica koje je zaduženo za blagajnu. Evidentiranje putem blagajne nije vršeno blagovremeno te datumi na nalogima ne odgovaraju datumima iz blagajničkog dnevnika niti ih prati adekvatna dokumentacija iz blagajničkog dnevnika, nalozi su knjiženi i po nekoliko mjeseci nakon datuma knjiženja u blagajničkim dnevnicima što nije u skladu sa čl. 9 i 11. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15).

Načelnik opštine je donio Odluku o imenovanju komisija za popis. Komisije su izvršile popis kako vlastitih tako i tuđih sredstava koja su im data na korišćenje (Ministarstvo finansija, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo civilnih poslova, CIK BiH) na istoj popisnoj listi. Prilikom popisa imovine i obaveza u Opštini nije u potpunosti poštovan Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16) jer:

-popisne liste ne sadrže inventurne brojeve za svako sredstvo već su sredstva popisana u zbirnim količinama (stolice, računari, ormari, igrališta, putevi i sl.) te je i amortizacija rađena zbirno;

-nije izvršeno uknjižavanje a time i popis cjelokupne imovine (zemljište, infrastruktura i sl.);

-nisu sastavljene odvojene popisne liste za svaku kategoriju imovine (član 17.tačka 4.);

- popisne liste su potpisane samo od strane komisije;
- izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži elemente definisane članom 20. (uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza);
- nisu usaglašene analitičke i sintetičke evidencije dobavljača;
- Opština prije popisa nije izvršila usaglašavanje potraživanja i obaveza (član 15. stav 3).

Komisije su izvršile popis i konstatovale da nisu utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja iako iznos od 10.900 KM, ranijih godina greškom evidentiran u okviru zaliha materijala, po popisu predstavlja razliku.

Dana 20.03.2019. godine sačinjen je Izvještaj o izvršenom popisu i istog dana donesena je Odluka kojom se prihvata popis imovine i obaveza.

Opština ne vodi pomoćne knjige za nepokretnosti, postojenja i opremu (analitički za svako pojedinačno sredstvo), potraživanja, obaveze i dr. bilansne pozicije niti vrši usklađivanje prometa i stanja pomoćnih sa prometom i stanjem u glavnoj knjizi, što nije u skladu sa čl. 27. Zakona o Trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 28/13 i 103/15) i čl. 11 i 17. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Revizija se nije mogla uvjeriti da je ispravno izvršen obračun amortizacije kao i neto vrijednost pojedine nefinansijske imovine u stalnim sredstvima.

Načelnik je donio Rješenja o utvrđivanju bruto plate za zaposlene. Obračun plate vrši se ručno, platna lista sadrži iznos neto plate bez obračuna poreza i doprinosa. Nije izvršen preračun koeficijenta u kome je sadržan i porez na lična primanja, već se neto iznos plate koji je proizvod koeficijenta i cijene rada uvećava za 30 KM i na taj iznos se obračunava minuli rad.

Pravo na naknadu i visinu troškova mobilnog telefona i reprezentacije nije utvrđeno odlukom ili drugim internim aktom a u poslovnim knjigama su evidentirani rashodi po navedenom osnovu.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi:

- da se prilikom prijema zaposlenih na određeno vrijeme poštuju odredbe člana 61. stav 1) tačka (2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;

- vođenje knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga (dnevnik blagajne); uspostavljanje pomoćnih knjiga za nematerijalna sredstva, nepokretnosti, postojenja i opremu, potraživanja, obaveze i dr. bilansne pozicije; usklađivanje prometa i stanja pomoćnih sa prometom i stanjem u glavnoj knjizi u skladu sa čl. 27. Zakona o Trezoru i čl. 9, 11 i 17. Zakona o računovodstvu i reviziji;

- da se popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporučuje se Skupštini Opštine da donese: Plan utroška sredstava po osnovu naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta (član 89. stav 8) Zakona o šumama; Plan utroška sredstava po osnovu vodnih naknada (član 195. Zakona o vodama) i Program sredstava za obavljanje komunalnih djelatnosti zajedničke potrošnje (član 21. stav 3. Zakona o kumunalnim djelatnostima).

Opština je pogrešno klasifikovala, nije evidentirala ili je greškom dva puta evidentirala fakture u okviru proizvedene stalne imovine i izdataka za proizvedenu stalnu imovinu (tačka 6.3.1 izvještaja), kao i rashode za korišćenje roba i usluga (tačka 6.1.2. izvještaja).

Takođe, Opština je putem prelaznog računa evidentirala pojedine rashode po osnovu korišćenja roba i usluga i na taj način koristila prelazni račun za svrhe za koje nije namijenjen čime je potcijenila rashode po osnovu korišćenja roba i usluga.

Shodno navedenom i u daljem dijelu izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

4. Nabavke

Načelnik Opštine je donio Pravilnik o javnim nabavkama roba, usluga i radova („Službeni glasnik Opština Jezero“, broj 6/17) i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma („Službeni glasnik Opština Jezero“, broj 6/14 i Novi pravilnik koji je donesen 28.05.2019. godine).

Planom javnih nabavki (uključujući i jednu izmjenu plana) za 2018. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti 774.200 KM (bez PDV-a).

Opština je u 2018. godini provela 9 nabavki ukupne vrijednosti 710.614 KM (bez PDV-a), odnosno 92% vrijednosti planiranih nabavki. Nabavke su provedene putem otvorenog postupka, pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda i direktnog sporazuma.

Revizijom je obuhvaćeno 7 različitih postupaka nabavki vrijednosti 623.695 KM (bez PDV-a), odnosno 88% ukupne vrijednosti provedenih nabavki i to: 1 direktnim sporazumom, 3 konkurentskim zahtjevom, 2 otvorenim postupkom i 1 pregovaračkim bez objave obavještenja.

Direktnim sporazumom su izvršeni radovi malterisanja porodične kuće Grabež (5.834 KM). Konkurentskim zahtevom su provedeni postupci: „Sufinansiranje izgradnje stambenog objekta za višečlanu porodicu Grabež - grubi građevinski radovi“ (20.375 KM); „Rekonstrukcija sportskog igrališta kod Osnovne škole „Vuk Karadžić“ i izgradnja dječjeg igrališta na lokaciji Željeznička stanica (17.244 KM) i Rekonstrukcija sportskog igrališta u Ulici 21. novembra i završni radovi na igralištu kod Osnovne škole „Vuk Karadžić“ (23.539 KM). Otvorenim postupkom izvršeni su radovi na: „Asfaltiranju četiri lokalna puta na teritoriji Opštine Jezero“ (153.936 KM) i „Radovi na izgradnji fiskulturne sale u Opštini Jezero“ (357.767 KM). Pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja provedena je nabavka „Izrada Strategije razvoja Opštine Jezero“ sa još dvije opštine Kupres RS i Istočni Drvar (45.000 KM).

Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14) nije u potpunosti poštovan u dijelu koji se odnosi na obavezu:

- objavljivanja na internet stranici Opštine Plana nabavki čija je vrijednost veća od 50.000 KM za robe i usluge, odnosno 80.000 KM za radove (član 17. stav 2.);
- donošenja odluke ili rješenja o pokretanju postupka javne nabavke, prilikom provođenja nabavki putem direktnog sporazuma (članom 18. stav 1.);
- primjene odgovarajućeg postupka nabavke (izrade pojedinačnih „Strategija razvoja Opština Jezero, Kupres RS i Istočni Drvar za period 2019-2028. godine“) koja je provedena pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja o nabavci, iako za to nisu bili ispunjeni uslovi za primjenu (čl. 21-24);
- da za nabavke „Asfaltiranje lokalnih puteva i izgradnja fiskulturne sale“ u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ izvrši objavljivanje sažetka obavještenja o dodjeli ugovora (član 36. stav 1.);
- da za nabavke „Asfaltiranje lokalnih puteva, rekonstrukcija dva postojeća i izgradnja novog dječijeg igrališta, te izgradnje kuće za višečlanu porodicu

Grabež“ izvrši objavu o izboru najpovoljnijeg ponuđača na internet stranici Opštine (član 70. stav 6.);

- da po završenom postupku nabavke radova („Asfaltiranje lokalnih puteva, izgradnja fiskulturne sale“) i izrade „Strategije razvoja tri opštine“ na portalu javnih nabavki objavi obavještenje o dodjeli ugovora (član 74. stav 1.);
- da se Agenciji za javne nabavke dostavi izvještaj o provedenim postupcima javnih nabavki i da se za provedene postupke nabavki na internet stranici Opštine objave osnovni elementi ugovora (član 75.);
- Opštine, u postupcima konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda („Rekonstrukcija dva postojeća i izgradnja novog dječijeg igrališta“, „Izgradnja kuće za višečlanu porodicu Grabež“), na adrese minimum tri ponuđača, uputi poziv za preuzimanje tenderske dokumentacije u sistemu „e-nabavke“ (član 88. stav 1.);
- da se za nabavku „Rekonstrukcije sportskog igrališta u ulici 21. novembar i završnih radova na igralištu kod Osnovne škole Vuk Karadžić“ ugovor zaključi u roku od deset dana od dana okončanja postupka (član 89. stav 3).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština Opštine je 29.12.2017. godine donijela Odluku o usvajanju Plana budžeta za 2018. godinu u iznosu od 693.400 KM koja je objavljena je u „Službenom glasniku Opštine Jezero“, br.10/17. Plan budžeta odnosi se na ukupne prihode (643.400 KM) i primitke za nefinansijsku imovinu (50.000 KM) a sredstva će biti raspoređeni na: tekuće budžetske rashode sa utvrđenom namjenom (579.600 KM); izdatke za nefinansijsku imovinu (54.900 KM); izdatke za otplatu kredita (49.100 KM) i budžetsku rezervu (9.800 KM).

Opština je 28.11.2018. godine dostavila Obrazloženje na Nacrt rebalansa i Zahtjev za davanje preporuka na Nacrt rebalansa budžeta Ministarstvu finansija Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija) koje je dalo preporuku da se rashodi po osnovu bruto ličnih primanja (sufinansiranje volontera) u iznosu od 2.000 KM evidentiraju u okviru rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga. U prijedlogu dostavljenom Ministarstvu finansija izvršena je korekcija ali u obrascu Periodični izvještaj o izvršenju budžeta („PIB“) nije izvršena ispravka kolone 4 (korekcija) tako da nije tačna ni kolona 5 (konačni budžet) ni kolona 7 koja predstavlja razliku kolone 6 (izvršenje) i kolone 5 (konačni budžet) što nije u skladu sa članom 18. tačka 2. podtačka 4, 5 i 7. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.15/17). Navedena nepravilnost zajedno sa pogrešnom klasifikacijom je imala uticaj na rashode za lična primanja i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga sa stanovišta prekoračenja budžeta (tačka 6.1.2. izvještaja). Ministarstvo finansija je 18.12.2018. godine dalo saglasnost na Prijedlog rebalansa budžeta. Skupština Opštine je 27.12.2018. godine donijela Odluku o usvajanju rebalansa budžeta i Odluku o izvršenju rebalansa budžeta za 2018. godinu.

Odluka o rebalansu budžetu u iznosu od 824.000 KM objavljena je u „Službenom glasniku Opštine Jezero“, br.7/18, a odnosi se na ukupne prihode (781.500 KM) i primitke za nefinansijsku imovinu (42.500 KM) koji će biti raspoređeni na: tekuće budžetske rashode sa utvrđenom namjenom (558.600 KM); izdatke za nefinansijsku imovinu (205.900 KM); izdatke za otplatu kredita (48.500 KM) i budžetsku rezervu (11.000 KM).

Budžetska rezerva je planirana u iznosu od 9.800 KM, dok je rebalansom planirana u iznosu od 11.000 KM. Načelnik Opštine je 31.12.2018. godine donio Odluku kojom se sredstva budžetske rezerve u iznosu od 11.000 KM raspoređuju u korist rashoda po sudskim rješenjima.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se sastavljanja obrasca Periodični izvještaj o izvršenju budžeta („PIB“) vrši u skladu sa članom 18. tačka 2. podtačka 4, 5 i 7. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6. Finansijski izvještaji

Opština je 05.04.2019. godine dostavila Ministarstvu finansija godišnji finansijski izvještaj u roku predviđenim članom 56. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.121/12, 52/14, 103/15 i 15/16) i članom 49. stav 6. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta za period 01.01-31.12.2018. godine iskazano je u obrascu PIB – Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 - opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu (u daljem tekstu: PIB) i obrascu PIF – Periodični izvještaj o izvršenju po svim računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

Opština je u 2018. godini u obrascu PIB iskazala ukupne prihode i primitke u iznosu od 779.720 KM (5% niže u odnosu na rebalans budžeta), dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 828.859 KM (1% više u odnosu na rebalans budžeta). Za odstupanja na pojedinim pozicijama na kojima je izvršenje veće u odnosu na rebalans budžeta izvršena je realokacija sem u dijelu rashodi za lična primanja zaposlenih (tačka 6.1.2. izvještaja).

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi Opštine iskazani su u iznosu od 1.320.886 KM, od čega je na opštem fondu (01) iskazan iznos od 779.720 KM, fondu grantova (03) iznos od 391.166 KM i fondu sredstava privatizacije i sukcesije (04) iznos od 150.000 KM.

Prihodi na fondu 01 odnose se na: poreske prihode, neporeske prihode, grantove i transfere.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 393.499 KM i u okviru su rebalansom planiranih. Čine ih: indirektni porezi prikupljeni preko Uprave za indirektno oporezivanje (363.927 KM), porezi na lična primanja i prihodi od samostalnih djelatnosti (23.933 KM), porezi na imovinu (3.397 KM) i porezi na promet proizvoda i usluga (2.242 KM).

Porezi na imovinu najvećim dijelom odnose se na porez na nepokretnosti (3.346 KM). Osnov za obračun poreza na nepokretnost su Odluka o visini vrijednosti nepokretnosti i Odluka o utvrđivanju stope za oporezivanje nepokretnosti za 2018. godinu u visini od 0,5%.

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 56.971 KM, što je za 35% niže u odnosu na rebalansom planirane prihode, a čine ih najvećim dijelom: prihodi od zakupa (900 KM), naknade i takse (46.467 KM) i ostali neporeski prihodi (9.554 KM).

Prihodi od zakupa odnose se na zakupninu ZU Apoteka „Alpha Medic“ Banja Luka po osnovu korišćenja prostora u vlasništvu Opštine. Ugovor o zakupu, koji je ujedno i osnov za naplatu, zaključen je u ranijem periodu u iznosu od 100 KM mjesečno. Prihodi od zakupa priznaju se na gotovinskoj osnovi te Opština nije evidentirala potraživanja za izvršene usluge u zemlji i prihode obračunskog karaktera u skladu sa članom 68 i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za

budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.98/16, 115/17 i 118/18) te su isti potcijenjeni u iznosu od 300 KM (zakupnina za oktobar-decembar 2018).

Naknade i takse najvećim dijelom čine: opštinske administrativne takse (3.339 KM), komunalne takse na firmu (2.098 KM), naknada za korišćenje šuma (7.648 KM), naknada za zaštitu voda (1.642 KM) i ostale naknade (31.292 KM).

Opštinske administrativne takse i komunalne takse utvrđene su opštinskim odlukama u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama i Zakonom o komunalnim taksama.

Naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljišta utvrđena je Zakonom o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 75/08 i 60/13). Uplata se vrši na račun javnih prihoda Opštine, a sredstva se u skladu sa članom 89. stav 8) navedenog zakona koriste za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture i drugih objekata u ruralnim područjima jedinice lokalne samouprave sa koje potiču prodati sortimenti, a na osnovu godišnjeg plana o utrošku namjenskih sredstava koji donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske.

Naknada za zaštitu voda utvrđena je Zakonom o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 50/06; 92/09 i 121/12). Uplata vodnih naknada vrši se na jedinstven račun trezora Republike, a Ministarstvo finansija pripadajući dio (30%) preraspodjeljuje na račun budžeta Opštine.

Ostale naknade najvećim dijelom odnose se na naknade za: korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa (19.000 KM), vode za uzgoj ribe i u kavezima potopljenim u površinskim vodama (11.964 KM).

Naknada za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa čini 60% ukupnih ostalih naknada, a utvrđena je Odlukom o komunalnim naknadama („Službeni glasnik Opštine Jezero“, broj 3/14). Najveći broj rješenja kojim je utvrđen mjesečni iznos komunalne naknade Opština je obveznicima izdala 2013. godine. Komunalnu naknadu u iznosu od 492 KM mjesečno (iznos naknade po starom rješenju) plaća samo Ribnjak „Janj“ d.o.o. Banja Luka po osnovu ribogojilišta koje ima na teritoriji Opštine. Prihodi po osnovu komunalne naknade u iznosu od 13.101 KM evidentirani su u okviru prihoda umjesto u okviru obračunskih prihoda (jer nisu naplaćeni), što nije u skladu sa članom 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike te su naknade po raznim osnovama precijenjene u iznosu od 13.101 KM dok su ostali prihodi obračunskog karaktera potcijenjeni.

Ostale neporeske prihode čine prihodi po osnovu odvoza smeća na teritoriji Opštine (u skladu sa Cjenovnikom na koji je Skupština Opštine dala saglasnost), naknade za zaključivanje braka, sufinansiranje prevoza učenika osnovne škole (sredstva se doznaju sa jedinstvenog računa trezora – Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske, shodno ugovoru o prevozu učenika koji je zaključen između prevoznika, OŠ „Vuk Karadžić“ Jezero i Opštine).

Prihodi po osnovu odvoza smeća priznaju se na gotovinskoj osnovi, te Opština nije evidentirala potraživanja za izvršene usluge u zemlji i prihode obračunskog karaktera u skladu sa članom 68 i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Grantovi su iskazani u iznosu od 45.569 KM i evidentirani su u okviru fonda 01, (14% više u odnosu na rebalans budžeta). Čine ih tekući (10.800 KM) i kapitalni grantovi (34.769 KM).

Tekući grantovi odnose se na sredstva uplaćena od Federalnog Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica u svrhu sufinansiranja Programa pomoći u obavljanju pripravnčkog

staža kroz rad bez zasnivanja radnog odnosa povratnika sa visokom stručnom spremom - volonteri.

Kapitalni grantovi odnose se na sredstva Ambasade Republike Bugarske u svrhu realizacije projekta „Djetinjstvo za sve“ – izgradnja i rekonstrukcija dječijih igrališta u opštini Jezero (20.031 KM); Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske za sufinansiranje nabavke teretnog vozila za odvoz smeća u Opštini (4.900 KM) i Agencije za bezbjednost saobraćaja po osnovu sprovođenja projekta „Video nadzor“ (9.838 KM).

Opština je uplaćena donatorska sredstva od fizičkih i pravnih lica za izgradnju porodične kuće za višečlanu porodicu Grabež evidentirala preko prelaznog računa, što nije u skladu sa članom 136. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike te su kapitalni grantovi potcijenjeni u najmanjem iznosu od 11.700 KM (tačka 6.3.1.izvještaja).

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 824.847 u okviru fonda 01, 03 i 04.

Transferi u okviru opšteg fonda 01 iskazani su u iznosu od 283.681 KM (10% više u odnosu na rebalans budžeta), a odnose se na doznačena sredstva Vlade Republike Srpske za realizaciju projekta „Lokalna putna infrastruktura“ (150.000 KM); Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za nerazvijene i izrazito nerazvijene opštine (63.800 KM); sufinansiranje projekta „Djetinjstvo za sve“ – izgradnja dječijih igrališta (10.000 KM); sufinansiranje projekta „Sanacija i asfaltiranje lokalnog puta u naseljenom mjestu Ljoljići“ (23.562 KM); projekta „Stručno osposobljavanje volotera“ (1.200 KM) i sredstva od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske na ime socijalne zaštite (35.119 KM).

Transferi u okviru fonda 03 iskazana su u iznosu od 391.166 KM, a odnose se na doznačena sredstva Vlada Republike Srbije u svrhu sufinansiranja projekta „Izgradnja fiskulturne sale u Opštini Jezero“ (200.000 EUR).

Transferi u okviru fonda 04 iskazani su u iznosu od 150.000 KM po osnovu klirinškog duga koja je Vlada Republike Srpske usmjerila za izgradnju lokalne infrastrukture u Opštini.

Preporučuje se načelniku da prilikom evidentiranja potraživanja, grantova i prihoda obezbijedi primjenu člana 68, 136 i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 1.370.025 KM, od čega na fondu 01 iznos od 828.859 KM (rashodi 574.234 KM i izdaci 254.625 KM), na fondu 03 iznos od 391.166 KM (izdaci) i na fondu 04 iznos od 150.000 KM (izdaci).

6.1.2.1. Rashodi

Budžetski rashodi iskazani su u iznosu od 574.234 KM (1% više u odnosu na rebalans budžeta). Čine ih: tekući rashodi osim rashoda obračunskog karaktera (573.798 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti (436 KM). Po nalazu revizije su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 48.845 KM.

Tekuće rashode čine: rashodi za lična primanja; rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga; rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi; grantovi, doznake na ime socijalne zaštite i rashodi po sudskim rješenjima.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 293.205 KM, što je (7% ili 18.205 KM) više u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na bruto plate zaposlenih i

bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada. Opština nije ispoštovala preporuku Ministarstvu finansija (tačka 5 izvještaja) te su iskazani rashodi veći za 20.205 KM u odnosu na rebalans budžeta, od čega se 14.072 KM odnose na volontere. Nedostajuća sredstva na ovoj poziciji iznose 6.133 KM, dok na poziciji rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iznose 12.072 KM i ista nisu obezbijeđena realokacijom u okviru rebalansa budžeta Opštine što nije u skladu sa čl. 40. stav 1. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.121/12,52/14,103/15 i 15/16).

Bruto plate zaposlenih iskazane su u iznosu od 244.460 KM (5% više u odnosu na rebalans budžeta ili za 11.460 KM).

Osnov za obračun plata i naknada zaposlenih u Opštinskoj upravi je Pravilnik o platama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Administrativnoj službi Opštine Jezero („Službeni glasnik Opštine Jezero“, br. 1/13; 7/14; 4/15 i 4/17) i Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 20/17 i 85/18).

Pravilnikom o platama koji je bio u primjeni u 2018. godini ukupni koeficijent za obračun plate pored osnovnog koeficijenta sadrži i procenat uvećanja zbog složenosti posla (10-30%).

U 2018. godini donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18) i Posebnog kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.20/17 i 85/18) izmijenjen je način ugovaranja plata između poslodavca i zaposlenog, povećan osnovni lični odbitak, uveden novi model obračuna plata i izvršen preračun koeficijenata u kojima je sadržan i porez na lična primanja.

Pravilnik o platama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Opštinskoj upravi nije usklađen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske i njegovim izmjenama (čl. 4a , čl. 5. stav 3 i čl. 6.) kao i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak.

Cijena rada za obračun plata zaposlenih u Opštinskoj upravi utvrđena je odlukom iz 2006. godine u iznosu od 100 KM.

Doprinosi na platu evidentirani su u okviru rashodi za ostale doprinose na platu, umjesto na pripadajućim analitičkim kontima rashoda za doprinose (penzijsko i invalidsko osiguranje; zdravstveno osiguranje; osiguranje od nezaposlenosti; doprinosi za dječiju zaštitu).

U septembru 2018. godine Opština je sa 2 pripravnika zaključila Ugovor o obavljanju pripravnčkog staža. Neto platu pripravnika u iznosi od 500 KM finansira Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, a Opština pripadajuće poreze i doprinose.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani su u iznosu od 48.745 KM i 16% su viši u odnosu na rebalans. Po nalazu revizije su precijenjeni u iznosu od 14.072 KM zbog pogrešnog evidentiranja bruto naknada volonterima u okviru bruto naknada zaposlenih. Iskazane rashode čine: naknada troškova prevoza, topli obrok i dnevnice za službena putovanja.

Naknade troškova prevoza i toplog obroka isplaćene su u skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 137.829 KM (6% više u odnosu na rebalans budžeta). Prekoračenje je pokriveno realokacijom između

pojedinih pozicija rashoda i izdataka. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 17.253 KM (tabela „PIB“ uz prilog izvještaja).

Iskazani rashodi odnose se najvećim dijelom na rashode po osnovu: utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga; režijskog materijala; materijala za posebne namjene; tekućeg održavanja; putovanja i smještaja; stručnih usluga i ostalih nepomenutih rashoda.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 12.725 KM (6% više u odnosu na rebalans budžeta). Najvećim dijelom odnose se na rashode po osnovu: utroška električne energije (2.957 KM), usluga korišćenja fiksnog telefona (4.085 KM), mobilnog telefona (1.057 KM), interneta (1.947 KM) i poštanskih usluga (2.486 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 3.591 KM (10% niže u odnosu na rebalans budžeta). Najvećim dijelom čine ih rashodi za: obrasce i papir (915 KM), kancelarijski materijal (1.396 KM), dnevnu štampu (240 KM) i ostali režijski materijal (355 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 3.526 KM (12% niži u odnosu na rebalans budžeta). Čine ih najvećim dijelom rashodi za: tekuće održavanje zelenih površina (669 KM), prevoznih sredstava (1.218 KM) i kancelarijske opreme (476 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 9.502 KM (58% više u odnosu na rebalans budžeta). Najveći iznos (8.038 KM) odnosi se na rashode po osnovu troškova goriva.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 4.957 KM (24% više u odnosu na rebalans budžeta). Čine ih najvećim dijelom rashodi za: usluge platnog prometa (2.897 KM), osiguranje vozila (659 KM), usluge štampanja i kopiranja (782 KM) i geodetsko-katastarske usluge (422 KM).

Ostali nepomenuti rashodi iskazani su u iznosu od 91.540 KM (3% više u odnosu na rebalans budžeta).

Odnose se najvećim dijelom na rashode za bruto naknade članovima komisija (2.427 KM), bruto naknade skupštinskim odbornicima (74.119 KM), bruto naknade po ugovoru o djelu (1.656 KM) i rashode po osnovu reprezentacije (7.071 KM).

Rashodi za bruto naknade skupštinskim odbornicima odnose se odborničku naknadu za 11 odbornika (predsjednik i potpredsjednik su u radnom odnosu u Opštini). Do marta 2018. godine naknada je isplaćivana u iznosu od 384 KM mjesečno, a od marta 320 KM.

U skladu sa članom 41. stav 3) Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16) odbornički dodatak utvrđen je u iznosu do 50% prosječne neto plate isplaćene u opštinskoj upravi za prethodnu godinu (ranijim zakonom visina naknade je do 65%).

Skupština Opštine nije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu zakona usaglasila visinu odborničke naknade utvrđene članom 41. stav 3) Zakona o lokalnoj samoupravi, u skladu sa članom 168. navedenog zakona.

Rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu odnose se na usluge prevođenja (1.000 KM), prikupljanja podataka za potrebe Opštine - anketiranje (406 KM) i izrade predmeta od drveta (250 KM).

Na isplaćene naknade po ugovoru o djelu nisu obračunati i uplaćeni porez i pripadajući doprinos (doprinos za penzijsko-invalidsko osiguranje), što nije u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 60/15; 5/16 i

66/18), odnosno članom 6. stav 4) Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17).

Rashodi po osnovu reprezentacije odnose se na pojedinačne račune male vrijednosti koji se evidentiraju zbirno u jednom iznosu i isplaćuju putem blagajne a iskazani su u iznosu od 9.636 KM.

Rashodi za bruto naknade volotnerima iskazani su u okviru nekoliko pozicija rashoda za bruto naknade zaposlenih, u iznosu od ukupno 14.072 KM. Za naveden iznos potcijenjeni su ostali nepomenuti rashodi, dok su precijenjeni rashodi za bruto naknade zaposlenih.

Usljed nepotpune primjene Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike (neevidentiranje, pogrešno evidentiranje, duplo evidentiranje) precijenjeni su rashodi za: režijski materijal (312 KM) i tekuće održavanje (334 KM); dok su potcijenjeni rashodi: zakupa (900 KM); po osnovu utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga (800 KM); za stručne usluge (1.170 KM); održavanje javnih površina (1.565 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (13.452 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 34.866 KM, (27% niže u odnosu na rebalans budžeta). Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 8.072 KM. Iskazani grantovi najvećim dijelom odnose se na: tekuće grantove sportskim organizacijama (7.272 KM) i vjerskim zajednicama (850 KM), te stipendije studentima (15.400 KM) i sufinansiranje troškova prevoza učenika osnovne i srednjih škola (u najmanjem iznosu od 7.192 KM).

Pravilnikom o kriterijumima i postupku za dodjelu sredstava granta iz budžeta Opštine utvrđena je dodjela sredstava po navedenom osnovu. Članom 3. pravilnika utvrđeno je da pravo na dodjelu sredstava, pored ostalih, imaju studenti u vidu studentskih stipendija i učenici srednjih škola za sufinansiranje troškova prevoza.

Korisnici sredstava granta ne dostavljaju Opštini izvještaj o utrošku sredstava (sportske organizacije i vjerske institucije).

Odlukom o dodjeli *studentskih stipendija* iz budžeta Opštine za školsku 2017/2018 godinu utvrđeno je da 11 studenata ima pravo na stipendiju u visini 140 KM mjesečno, za period od 10 mjeseci. Sa studentima nije zaključen ugovor, kojim bi se definisala međusobna prava i obaveze.

Sufinansiranje *prevoza učenika osnovne i srednjih škola*: Pravo na isplatu naknade dijela troškova prevoza učenika sa područja Opštine koji srednju školu pohađaju u Mrkonjić Gradu, Šipovu i Jajcu utvrđeno je odlukama.

Isplata stipendija studentima i sufinansiranje prevoza učenika nema tretman granta već pomoći (doznaka) u skladu sa čl. 95. i 96. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, te su grantovi precijenjeni u najmanjem iznosu od 22.592 KM, dok su doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova potcijenjene.

U okviru grantova nije evidentiran *kapitalni grant* po osnovu izgradnje porodične kuće za višečlanu porodicu Grabež, što nije u skladu sa članom 95. navedenog pravilnika, te su kapitalni grantovi potcijenjeni u iznosu od 30.664 KM (tačka 6.3.1 izvještaja).

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 72.195 KM (4% su niže u odnosu na rebalans budžeta). Po nalazu revizije potcijenjene su u najmanjem iznosu od 37.592 KM. Iskazane doznake čine: pomoći socijalno ugroženim licima (46.928 KM), građanima uaturi - paketi i ogrevno drvo (6.685 KM) i ostale jednokratne pomoći građanima (18.582 KM).

Pomoći socijalno ugroženim licima Opština je evidentirala na gotovinskoj osnovi, što nije u skladu sa članom 90. stav 2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i

primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Po tom osnovu su doznake potcijenjene u najmanjem iznosu od 15.000 KM (nisu evidentirana tri mjeseca 2018. godine).

Takođe, Opština po osnovu pomoći studentima, učenicima i socijalno ugroženim licima nije iskazala obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova što nije u skladu sa članom 81. navedenog pravilnika.

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su u iznosu od 10.967 KM.

Transferi između budžetskih jedinica su iskazani u iznosu od 436 KM, a odnose se na poseban doprinos za solidarnost, koji se uplaćuje u skladu sa članom 6. stav 3 i 4) Zakona o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.100/17 i 103/17).

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od u iznosu od 795.791 KM, a odnose se na izdatke za: nefinansijsku imovinu i izdatke za otplatu dugova. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 166.234 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazni su u iznosu od 746.635 KM, a odnose se na izdatke za: proizvedenu stalnu imovinu i izdatke za nabavku dragocjenosti, materijala, robe i sitnog inventara.

U okviru izdataka za proizvedenu stalnu imovinu iskazani su izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (746.635 KM) u okviru fonda 01, 03 i 04.

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata u okviru fonda 01 iskazani su u iznosu 205.469 KM, a odnose se na izdatke za izgradnju: sportsko rekreativnih objekata (98.984 KM); puteva (37.072 KM); vanjske rasvjete (24.453 KM); vodovoda (20.248 KM); video nadzor (22.194 KM) i ostalih objekata (2.518 KM).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata u okviru fonda 03 iskazani su u iznosu 391.166 KM, a odnose se na izgradnju sportsko rekreativnih objekata-fiskulturne sale u iznosu od 418.588 KM koja je dijelom od 391.166 KM (200.000 EUR) finansirana iz donatorskih sredstva Vlade Republike Srbije a dijelom od 27.422 KM iz sredstava Opštine (fond 01), (tačka 6.3.1 izvještaja).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata u okviru fonda 04 iskazani su u iznosu 150.000 KM, a odnose se na izdatke za izgradnju puteva („Asfaltiranje četiri lokalna puta na teritoriji Opštine Jezero“). Iznos od 150.000 KM odnosi se na sredstva po osnovu Odluke o usmjeravanju sredstava za izgradnju lokalne putne infrastrukture u Opštini Jezero iz klirinškog duga, dok se iznos od 30.000 KM odnosi na sredstva Opštine, (tačka 6.3.1 izvještaja).

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 49.156 KM i odnose se na otplatu duga po kreditu od Komercijalne banke a.d. Banja Luka.

Ostali izdaci iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti nisu iskazani, a po nalazu revizije iznose 158.617 KM, (tačka 6.3.1. izvještaja).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi:

- **korišćenje sredstava samo za namjene i do visine raspoloživih sredstava utvrđenih budžetom u okviru budžetskog korisnika u skladu sa čl. 40. stav 1. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske;**
- **usaglašavanje Pravilnika o platama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Administrativnoj službi sa novim zakonskim propisima (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, Posebni kolektivni ugovor o izmjenama i**

dopunama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske);

- da se na isplaćene naknade po ugovoru o djelu vrši obračun i uplata poreza i pripadajućih doprinosa, u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak odnosno članom 6. stav 4) Zakona o doprinosima;

- primjenu Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike u dijelu koji se odnosi na priznavanje i evidentiranje (rashoda u obračunskom periodu kada je obaveza nastala) i primjenu odgovarajuće ekonomske klasifikacije prilikom iskazivanja rashoda i izdataka.

6.1.3. Budžetski rezultat

Budžetski rezultat iskazan je u iznosu od 17 KM i predstavlja zbir bruto suficita i neto izdataka za nefinansijsku imovinu. Bruto suficit je iskazan u iznosu od 746.652 KM i predstavlja razliku prihoda (1.320.886 KM) i rashoda (574.234 KM), dok su neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u negativnom iznosu (746.635 KM) i predstavljaju izdatke za nefinansijsku imovinu.

Po nalazu revizije budžetski rezultat treba korigovati u negativnom iznosu od 57.863 KM zbog revizijom utvrđenih grešaka na pozicijama prihoda, rashoda i izdataka objašnjenih u prethodnim tačkama izvještaja.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje iskazano je u negativnom iznosu od 49.156 KM i predstavlja neto zaduživanje po osnovu izdataka za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji. Po nalazu revizije neto finansiranje treba korigovati u negativnom iznosu iznosi od 158.617 KM zbog već navedenih grešaka objašnjenih u prethodnim tačkama izvještaja.

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju iskazana je u negativnom iznosu od 49.139 KM. Po nalazu razliku u finansiranju treba korigovati u negativnom iznosu od 216.480 KM zbog već navedenih grešaka objašnjenih u prethodnim tačkama izvještaja.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 1.323.682 KM, a čine ih: poreski i neporeski prihodi; grantovi, transferi i prihodi obračunskog karaktera. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 12.000 KM.

Poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi obrazloženi su pod tačkom 6.1.1. izvještaja.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 2.796 KM, a čine ih: prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (454 KM) i ostali prihodi obračunskog karaktera (2.342 KM).

Cjelokupan iznos odnosi se na prihode obračunskog karaktera na osnovu usklađivanja sa evidencijama o poreskim potraživanjima.

U toku godine Opština nije dosljedno primjenjivala čl. 68 i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike jer je prihode od zakupa, po osnovu komunalnih naknada i odvoza smeća evidentirala na gotovinskoj osnovi i time potcijenila potraživanja i prihode obračunskog karaktera u najmanjem iznosu od 13.401 KM (tačka 6.1.1. izvještaja).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 667.644 KM, a čine ih: tekući rashodi osim rashoda obračunskog karaktera, rashodi obračunskog karaktera i transferi između i unutar jedinica vlasti. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 269.136 KM.

Tekući rashodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.2. izvještaja.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 93.410 KM, a po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu 220.291 KM. Iskazane rashode obračunskog karaktera čine: rashodi po osnovu amortizacije i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine.

Nabavna vrijednost realizovanih zaliha nije iskazana, a po nalazu revizije iznosi 5.430 KM jer je nabavljeni sitan alat i inventar, auto gume stavljene u upotrebu ali se knjigovodstveno vodi na zalihama, što nije u skladu sa članom 59. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi po osnovu amortizacije iskazani su u iznosu od 83.465 KM. Obračun amortizacije kao i praćenje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši se ručno te je takav način nepouzdan u smislu sveobuhvatnosti i tačnosti iskazanih podataka.

Rashodi rezervisanja po osnovu obaveza nisu iskazani a po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 10.000 KM.

Opština Jezero sa još dvije opštine (Kupres i I.Drvar) je 30.07.2018. godine sa izvršiocem usluge („D&T CONSULTING“ Mrkonjić Grad) zaključila Ugovor za nabavku usluge „Izrada Strategije razvoja ove tri opštine za period 2019-2028. godine“ u vrijednosti od po 15.000 KM (ukupno 45.000 KM). Postupak nabavke je provela Opština Jezero.

Članom 10. navedenog ugovora definisano je da će nakon ispostavljene prve fakture (svakoj od opština) na iznos od 10.000 KM Opština istu ovjeriti i dostaviti Ministarstvu finansija na plaćanje. Ugovorne strane će prihvatiti i drugi način plaćanja prve fakture ukoliko Ministarstvo finansija ovo pitanje reguliše na drugi način (Ministarstvo finansija nije potpisnik navedenog ugovora niti postoji pisana informacija o tome da je na bilo koji način preuzelo obavezu plaćanja).

Opština nije u skladu sa MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragraf 18 kao i članom 82. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike izvršila kratkoročno rezervisanje niti su priznati rashodi rezervisanja po osnovu obaveza u iznosu od 10.000 KM čime su kratkoročna rezervisanja i rashodi rezervisanja potcijenjeni u navedenom iznosu.

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su u iznosu od 9.945 KM, a po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 193.961 KM. Odnose se na rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja na osnovu poreskih evidencija. Opština nije vršila usklađivanje finansijske imovine te su sporna potraživanja za nenaplaćene poreze i neporeske prihode iskazana u iznosu od 78.065 KM dok je korekcija potraživanja za nenaplaćene poreze i neporeske prihode iskazana u iznosu od 80.721 KM (ispravke su vršene u toku revizije).

Opština je korekciju nenaplaćenih kratkoročnih potraživanja iskazala u iznosu od 75.433 KM, dok je revizijom utvrđeno da je korekcija trebala biti iskazana u najmanjem iznosu 193.961 KM u skladu sa članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Ostali rashodi obračunskog karaktera nisu iskazani, a po nalazu revizije iznose 10.900 KM jer je ranijih godina navedeni iznos greškom evidentiran u okviru zaliha materijala i po popisu nije rashodovan što nije u skladu sa članom 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- potraživanja i prihodi obračunskog karaktera evidentiraju u skladu sa čl. 68. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;

- rashodi obračunskog karaktera evidentiraju u skladu sa čl. 59, 82 i 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike; člana 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike kao i MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragraf 18.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha Opština je kao razliku prihoda i rashoda iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 656.038 KM. Po nalazu revizije je precijenjen u najmanjem iznosu od 257.136 KM, a objašnjenja za razlike su navedena u tačkama 6.2.1. i 6.2.2. izvještaja.

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2018. godine iskazana je u iznosu od 4.999.323 KM bruto vrijednosti, 406.993 KM ispravke vrijednosti i 4.592.330 KM neto vrijednosti. Čini je: kratkoročna finansijska imovina; nefinansijska imovina u tekućim sredstvima; dugoročna finansijska imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima. Po nalazu revizije neto vrijednost je precijenjena u najmanjem iznosu od 244.542 KM.

Kratkoročna finansijska imovina iskazana je u iznosu 748.673 KM bruto vrijednosti, 156.154 KM ispravke vrijednosti i 592.519 KM neto vrijednosti. Čini je: gotovina i gotovinski ekvivalenti; kratkoročna potraživanja; kratkoročna razgraničenja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u neto iznosu od 17.663 KM, a odnose se na stanje na bankovnim računima (17.618 KM) i u blagajni (45 KM).

Opština je u toku godine za najveći dio transakcija koristila prelazni račun u domaćoj valuti u svrhe za koje navedeni račun nije namijenjen.

Na osnovu Sporazuma o sufinansiranju realizacije projekta stambenog zbrinjavanja višečlane porodice Grabež u Opštini Jezero (broj 01-014-295/17 od 05.12.2017. godine) zaključenog između Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske i Opštine Jezero definisano je da će Ministarstvo sa pozicije transferi jedinicama lokalne samouprave doznačiti sredstva u iznosu od 20.000 KM za realizaciju projekta stambenog zbrinjavanja višečlane porodice Grabež u Opštini Jezero. Članom 4. ovog Sporazuma Opština je u obavezi da nakon završetka svih aktivnosti na realizaciji projekta a najkasnije 15 dana od završetka istih dostavi finansijski izvještaj o pravdanju utroška sredstava (izvještaj nije dostavljen).

U 2017. godini prihod od transfera iskazan je u iznosu od 20.000 KM, dok je uplata sredstava po tom osnovu od 12.02.2018. godine iskazana u okviru prelaznog računa. Skupština Opštine je donijela Odluku o utrošku sredstava za izgradnju navedne kuće u iznosu od 20.000 KM („Službeni glasnik Opštine Jezero“, broj 2/18). Članom 3. navedene Odluke definisano je da ukoliko u toku gradnje uplate izvrše drugi donatori na

žiro-račun Opštine sredstva se mogu namjenski utrošiti za dovršenje gradnje porodične kuće. Načelnik Opštine se obavezuje da informiše Skupštinu Opštine o utrošku naknadno primljenih sredstava u ove svrhe (informacije o tome nije sačinjena).

U toku godine od fizičkih i pravnih lica za realizaciju navedenog projekta prikupljena su sredstva u najmanjem iznosu od 11.700 KM i evidentirana u okviru prelaznog računa umjesto u okviru kapitalnih grantova od fizičkih lica što nije u skladu sa članom 136. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Opština je provela postupak nabavke i izabrala najpovoljnijeg ponuđača za izgradnju stambenog objekta višečlanoj porodici Grabež - grubi građevinski radovi u iznosu od 20.375 KM bez PDV (faktura MG „Mind“ Mrkonjić Grad sa 31.12.2018. godine nije bila plaćena).

Takođe, dobavljač ZR „Final“ Mrkonjić Grad je izvršio usluge malterisanja porodične kuće Grabež za šta je ispostavljena faktura u iznosu od 6.826 KM sa PDV-om, koja je takođe evidentirana preko prelaznog računa i plaćena do kraja godine.

Iz svega navedenog proizilazi da je Opština na teret prelaznog računa evidentirala fakture dobavljača po osnovu izvršenih radova na izgradnji porodične kuće umjesto u okviru ostalih kapitalnih grantova u zemlji u iznosu od 30.664 KM što nije u skladu sa članom 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Takođe, uplate u korist prelaznog računa u najmanjem iznosu od 11.700 KM nisu iskazane u okviru kapitalnih grantova od fizičkih lica, što nije u skladu sa članom 136. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike a što za posljedicu ima potcijenjene rashode po osnovu grantova u zemlji u iznosu od 30.664 KM, potcijenjene prihode po osnovu grantova iz zemlje u najmanjem iznosu od 11.700 KM i precijenjen finansijski rezultat tekuće godine u najmanjem iznosu od 18.964 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 360.931 KM, a po nalazu revizije neto vrijednost je precijenjena u najmanjem iznosu od 203.514 KM.

Iskazana kratkoročna potraživanja čine u najvećem iznosu potraživanja po osnovu: nenaplaćenih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda i ostalih kratkoročnih potraživanja.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazana su u iznosu od 204.128 KM (bruto), 80.721 KM (ispravka) i 123.407 KM (neto).

Odnose se na nenaplaćene poreze (za akcize, na imovinu i sl.) i nenaplaćene neporeske prihode (naknade i takse i ostale neporeske prihode). Sporna potraživanja za nenaplaćene poreze i neporeske prihode iskazana u iznosu od 78.065 KM dok je korekcija potraživanja za nenaplaćene poreze i neporeske prihode iskazana u iznosu od 80.721 KM.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 237.524 KM. Ispravka vrijednosti iskazana je u iznosu od 75.433 KM ali je u toku revizije dostavljena korekcija po kojoj ispravka iznosi 193.961 KM. Procjena potraživanja sa stanovišta njihove naplativosti nije rađena na način definisan članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike te po tom osnovu nisu iskazani rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine u najmanjem iznosu od 193.961 KM.

Usljed nepostojanja pomoćnih knjiga potraživanja kao i činjenice da su u okviru kratkoročnih potraživanja, spornih potraživanja i korekcije potraživanja vršena knjiženja za koje ne postoje odgovarajuća dokumentacija ne može se sa sigurnošću potvrditi tačnost iskazanih potraživanja.

Takođe, Opština ne vrši knjiženje potraživanja i prihoda u skladu sa članom 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike već se samo evidentiraju prihodi u trenutku uplate te pojedina potraživanja nisu ni evidentirana (po osnovu zakupa, odvoza smeća i sl.), (tačka 6.1.1 izvještaja).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u neto iznosu od 169.382 KM. Odnose se najvećim dijelom na date avanse za nefinansijsku imovinu (149.960 KM). Po nalazu revizije precijenjena su u najmanjem iznosu od 149.960 KM.

Odlukom o izmjenama odluke o određivanju prioriteta projekata iz programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz budžeta u 2018. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.102/18) Opštini su dodijeljena sredstva u iznosu od 150.000 KM.

Na osnovu Sporazuma o sufinansiranju projekta „Izgradnja mosta Opština Jezero“ broj 01-014-1610/18 od 14.11.2018. godine zaključenog između Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske) i Opštine Jezero Opština je 27.11.2018. godine na teret *datih avansa* uplatila Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata iznos od 149.960 KM umjesto na teret potraživanja za depozite, kaucije i avanse date entitetu što nije u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike kao i Instrukcijom Ministarstva finansija broj 06.12/020-2136/17 od 20.10.2017. godine.

Takođe, Opština nije u okviru izdataka po osnovu datih avansa entitetu i računa za preuzimanje ostalih izdataka iskazala iznos od 149.960 KM, što nije u skladu sa članom 119. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike kao i pomenutom instrukcijom Ministarstva finansija.

Unaprijed plaćeni rashodi iskazani su u iznosu od 8.657 KM, a kako nisu opravdani do kraja godine trebali su biti iskazani u okviru izdataka po osnovu datih avansa u zemlji, što nije u skladu sa čl.118. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana je u iznosu od 44.543 KM. Po nalazu revizije potcijenjena su u najmanjem iznosu od 149.960 KM. Iskazana kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se najvećim dijelom (43.585 KM) na potraživanja po osnovu transfera od: Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za nerazvijene i izrazito nerazvijene opštine (15.950 KM) i za učešće u projektima koji se finansiraju iz budžeta (24.762 KM) kao i Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za socijalno ugrožena lica (2.873 KM).

Prilikom evidentiranja transfera Opština nije u potpunosti evidentirala potraživanja po tom osnovu već je pojedine uplate evidentirala samo u okviru prihoda od transfera, što nije u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u bruto iznosu od 16.330 KM, a čine je zalihe materijala (10.900 KM) i sitan inventar, auto-gume, odjeća, obuća i sl. (5.430 KM).

Nabavka sitnog inventara u najmanjem iznosu od 311 KM nije evidentirana u okviru izdataka niti je iznos od 5.430 KM koji je dat u upotrebu evidentiran u skladu sa članom 59. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Takođe, iznos od 10.900 KM je ranijih godina greškom evidentiran u okviru zaliha materijala i po popisu nije rashodovan u okviru ostalih rashoda

obračunskog karaktera što nije u skladu sa članom 100. navedenog Pravilnika (tačka 6.2.2. izvještaja).

Dugoročna finansijski imovina iskazana je u neto iznosu od 122.886 KM, a odnosi se najvećim dijelom na dugoročna potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja (122.406 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu 4.111.434 KM bruto vrijednosti, 250.839 KM ispravke vrijednosti i 3.860.595 KM neto vrijednosti. Po nalazu revizije precijenjena je u najmanjem iznosu od 24.698 KM. Iskazanu nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima čini najvećim dijelom neto vrijednost: proizvedene stalne imovine (3.089.671 KM), neproizvedene stalne imovine (655.256 KM) i nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi (113.013 KM).

Proizvedenu stalnu imovinu najvećim dijelom čine: zgrade i objekti (3.004.215 KM) i postrojenja i oprema (80.756 KM).

U okviru zgrada i objekata u toku godine najvećim dijelom izvršena je nabavka: sportsko rekreativnih objekata; puteva; vanjske rasvjete; vodovoda; komunikacionih i električnih vodova i ostalih objekata.

Nabavka sportsko rekreativnih objekata iskazana je u iznosu od 490.150 KM, a odnosi se na izgradnju fiskulturne sale u iznosu od 418.588 KM koja je dijelom od 391.166 KM (200.000 EUR) finansirana iz donatorskih sredstva Vlade Republike Srbije na osnovu Odluke o prihvatanju donatorskih sredstava („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.92/17) i Odluke o odobravanju finansiranja projekta „Izgradnja fiskulturne sale u Opštini Jezero“ („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/17), a dijelom od 27.422 KM iz sredstava Opštine.

U toku godine izvršena je: Rekonstrukcija sportskog igrališta kod Osnovne škole „Vuk Karadžić“ i izgradnja dječijeg igrališta na lokaciji Željeznička stanica (20.175 KM); Rekonstrukcija sportskog igrališta u Ulici 21. novembra i završni radovi na igralištu kod Osnovne škole „Vuk Karadžić“ (27.541 KM); Rušenje objekta i odvoz materijala (6.915 KM); Izrada stručnog mišljenja i urbanističko tehničkih uslova za fiskulturnu salu (6.786 KM) i Građevinski radovi na izlivanju podne glazure na dječijem igralištu (3.159 KM). Iznos od 6.786 KM je greškom dva puta iskazan u okviru izdataka i sportsko rekreativnih objekata čime su izdaci i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima precijenjeni za navedeni iznos.

Izgradnja i rekonstrukcija igrališta finansirana je iz dobijenih sredstava granta od strane Bugarske ambasade u BiH (40.061 KM) i sredstava Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske po osnovu Odluke o sufinansiranju projekata nerazvijenih i izrazito nerazvijenih opština („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 48/18) po projektu „Djetinjstvo za sve“ (10.000 KM).

U okviru puteva izvršeno je ulaganje u iznosu od 194.039 KM od čega se iznos od 180.105 KM odnosi na „Asfaltiranje četiri lokalna puta na teritoriji Opštine Jezero“. Iznos od 150.000 KM odnosi se na sredstva po osnovu Odluke o usmjeravanju sredstava za izgradnju lokalne putne infrastrukture u Opštini Jezero iz sredstava klirinškog duga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 47/18) dok se iznos od 30.000 KM odnosi na sredstva Opštine.

Opština je sa fizičkim licem (ovlašćenim izvođačem) 17.09.2018. godine zaključila Ugovor o vršenju stručnog nadzora nad realizacijom projekta „Asfaltiranje četiri lokalna puta na teritoriji Opštine Jezero“ u iznosu od 3.800 KM. Po navedenom ugovoru nije iskazano povećanje vrijednosti puteva i izdataka za izgradnju puteva što nije u skladu sa članom 20. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni

kontnog plana za budžetske korisnike te su proizvedena stalna imovina i izdaci za proizvedenu stalnu imovinu potcijenjeni za navedeni iznos.

Iznos od 6.967 KM koji se odnosi se na Izvođenje radova sanacije deponije i popravke lokalnog puta Perućica - Mjesno groblje je dva puta greškom iskazan u okviru nefinansijske imovine u stalnim sredstvima čime je ista precijenjena za navedeni iznos.

U okviru vanjske rasvjete iskazan je iznos od 24.453 KM, a odnosi se na održavanje javne rasvjete na području Opštine. Iznos od 12.227 KM je greškom dva puta evidentiran u okviru izdataka vanjskog osvjetljenja i trotoara te su izdaci i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima precijenjeni za navedeni iznos.

U okviru vodovoda iskazan je iznos od 20.248 KM, a odnosi se najvećim dijelom na izgradnju rezervoara za vodu u naselju Đumezlije (17.649 KM) i nabavka pumpe (2.439 KM).

U okviru komunikacionih i električnih vodova iskazan je iznos od 22.194 KM koji se odnosi na nabavku opreme za video nadzor.

U okviru ostalih objekata i izdataka za ostale objekte iskazan je iznos od 2.518 KM koji je najvećim dijelom pogrešno evidentiran i to: iznos od 1.800 KM se odnosi na izradu plana zaštite od požara koji je trebao biti evidentiran u okviru rashoda za usluge zaštite životne sredine, a iznos od 692 KM u okviru rashodi za ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje ostalih građevinskih objekata što nije u skladu sa članom 92. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

U okviru postrojenja i opreme u najvećem iznosu izvršena je nabavka: kancelarijskog namještaja i opreme (1.429 KM), računarske opreme (203 KM), opreme za grijanje i ventilaciju (900 KM), ostalih postrojenja i opreme (1.806 KM), ulaganja u razvoj (3.700 KM), umjetničkih djela (1.200 KM), ostalog namještaja i inventara (223 KM). Nabavke u najmanjem iznosu od 9.823 KM nisu iskazane u okviru izdataka što nije u skladu sa članom 105 i 106. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Neproizvedenu stalnu imovinu u najvećem iznosu čini zemljište (648.411 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u zbirnom iznosu od 113.013 KM, a odnosi se na objekte u pripremi iz ranijih godina za šta Opština ne posjeduje dokumentaciju niti postoje analitičke evidencije o kojoj imovini je riječ. Pojedina nefinansijska imovina (fiskulturna sala) je stavljena u upotrebu bez potrebnih tehničkih saglasnosti o prijemu objekta.

Obračunata amortizacija je iskazana u iznosu od 83.465 KM.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi:

- primjenu Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike u dijelu koji se odnosi na: iskazivanje rashoda po osnovu kapitalnih grantova u zemlji i prihoda po osnovu kapitalnih grantova od fizičkih lica; iskazivanje potraživanja za transfere, depozita, kaucija i avansa u zemlji i entitetu kao i izdataka po osnovu datih avansa; nabavke, stavljanje u upotrebi i rashodovanje materijala, sitnog alata i inventara; ispravnu klasifikaciju nefinansijske imovine u pripremi i upotrebi, rashoda održavanja, stručnih usluga i izdataka za nefinansijsku imovinu;

- da se evidentiranje prihoda, potraživanja i procjene sa stanovišta njihove naplativosti vrši u skladu sa čl. 71-73 Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se Skupštini Opštine da obezbijedi da se donesu odgovarajuće odluke o statusu stalnih sredstava u pripremi u koja su ranijih godina uložena značajna sredstva na osnovu kojih bi se izvršilo priznavanje i vrednovanje nefinansijske imovine u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine iskazana je u iznosu od 4.592.330 KM. Čini je: kratkoročne obaveze i razgraničenja (295.158 KM), dugoročne obaveze (550.844 KM) i vlastiti izvori (3.746.328 KM). Po nalazu revizije precijenjena je u najmanjem iznosu od 244.542 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja najvećim dijelom čine: obaveze za lična primanja; obaveze iz poslovanja i obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite.

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 9.929 KM, a odnose se na obaveze za: bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (3.758 KM) i obaveze po osnovu bruto naknada troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (6.171 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 263.474 KM od čega se najveći dio odnosi na obaveze za: nabavku roba i usluga (265.279 KM), obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca (1.343 KM), kao i obaveze po sudskim rješenjima (-3.445 KM). Usljed pogrešnih evidencija u okviru obaveza po sudskim rješenjima iskazan je negativan iznos (pretplata koja suštinski nije). U toku revizije izvršene su korekcije na pojedinim pozicijama. Neizmirene obaveze na dan 28.02.2019. godine iskazane su u iznosu od 252.267 KM.

Obaveze po osnovu grantova iskazane su u iznosu od 13.899 KM. Opština nije u potpunosti primjenjivala Pravilnik o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike te je usljed pogrešnih evidencija između pojedinih pozicija dio obaveza po osnovu grantova evidentiran u okviru (obaveza za lična primanja, obaveza iz poslovanja i sl.). Obaveze po osnovu grantova iz ranijih godina sa 31.12.2018. godine u iznosu od 7.343 KM ostale su neizmirene.

Obaveze po osnovu doznaka na ime socijalne zaštite (iz ranijih godina) iskazane su u iznosu od 8.722 KM.

Takođe, Opština po osnovu pomoći studentima, učenicima i socijalno ugroženim licima nije iskazala obaveze po osnovu doznaka na ime socijalne zaštite shodno članu 81. navedenog pravilnika. Pomoći socijalno ugroženim licima Opština je evidentirala na gotovinskoj osnovi, što nije u skladu sa članom 90. stav 2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, te su doznake i obaveze po tom osnovu potcijenjene u najmanjem iznosu od 15.000 KM (tačka 6.1.2. izvještaja).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazani su u iznosu od 122 KM a odnose se na obaveze prema Zakonu o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu.

Opština nije u skladu sa MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragraf 18 kao i članom 82. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike izvršila kratkoročno rezervisanje niti su priznati rashodi rezervisanja po osnovu obaveza u iznosu od 10.000 KM čime su kratkoročna rezervisanja i rashodi rezervisanja potcijenjeni u navedenom iznosu, (tačka 6.2.2. izvještaja).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 550.844 KM, a odnose se u cjelosti na obaveze po kreditu. Za iznos od 51.260 KM Opština nije izvršila prenos sa dugoročnih obaveza po zajmovima na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospjevaju na naplatu do godinu dana, što nije u skladu sa članom 77. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Obaveze po kreditu odnose se na obaveze prema Komercijalnoj banci a.d. Banja Luka po osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu (broj 01-014-1469/17 od 22.12.2017. godine) za izmirenje prenesenih obaveza iz prethodnih godina i za finansiranje kapitalnih investicija u skladu sa Programom kapitalnih investicija. Na osnovu odluke Skupštine Opštine kao i saglasnosti Ministarstva finansija kredit je odobren u iznosu od 600.000 KM, na period od 120 mjeseca uz efektivnu kamatnu stopu od 4,49%.

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 3.746.328 KM. Iskazane vlastite izvore čine: trajni izvori sredstava 2.998.257 KM; finansijski rezultat ranijih godina 92.033 KM i finansijski rezultat tekuće godine 656.038 KM. Po nalazu revizije precijenjeni su u najmanjem iznosu od 273.729.

Trajni izvori sredstava odnose se prvenstveno na imovinu koja je uknjižena nakon procjene 2016. godine iako još uvijek nije uknjižena cjelokupna imovina (tačka 3. izvještaja).

JK preduzeće „Komunalno“ Jezero osnovano 1999. godine od strane Izvršnog odbora Skupštine Opštine Jezero. U skladu sa zakonom o javnim preduzećima 2006. godine došlo je do promjene oblika organizovanja te je preduzeće registrovano kao jednočlano akcionarsko društvo koje je u vlasništvu Opština i posluje pod nazivom KP „Sinjakovo“ a.d. Jezero. Osnovni kapital je podijeljen u 181.095 akcija koje imaju nominalnu vrijednost 1 KM.

Opština nije sastavljala konsolidovane finansijske izvještaje u koje bi uključila i izvještaj preduzeća čiji je 100% vlasnik u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Navedeno preduzeće već dugi niz godina posluje sa gubitkom, ne sastavlja finansijske izvještaje, u postupku su pripreme za stečaj te je dio funkcija tog preduzeća (odvoz smeća) preuzela Opština.

Finansijski rezultat ranijih godina iskazan je u iznosu od 92.033 KM.

Finansijski rezultat tekuće godine u bilansu uspjele iskazan je u iznosu od 656.038 KM i predstavlja razliku između ukupnih prihoda (1.323.682 KM) i ukupnih rashoda (667.644 KM).

Greške nastale usljed neevidentiranja, pogrešnog evidentiranja i duplog evidentiranja su posljedično uticale i na vlastite izvore sredstava koji su potcijenjeni u najmanjem iznosu i to: trajni izvori sredstava za 28.006 KM i finansijski rezultat ranijih godina za 22.779 KM, dok je finansijski rezultat tekuće godine precijenjen za 324.514 KM.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi:

- evidentiranje obaveza po dugoročnim zajmovima koji dospjevaju na naplatu do godinu dana kao i vlastitih izvora u skladu sa čl. 77, 86 i 88. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se Skupštini Opštine da preispita status preduzeća koje je u 100% vlasništvu Opštine i shodno tome provede odgovarajuće evidencije u svojim poslovnim knjigama.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Opština tokom godine u okviru vanbilansne aktive i vanbilane pasive nije evidentirala primljene mjenice i garancije za uredno izvršenje ugovora, što nije u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da prilikom evidentiranja vanbilansne aktive i vanbilansne pasive obezbijedi primjenu člana 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova Opština je iskazala pozitivan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti (10.406 KM) koji predstavlja razliku priliva gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu 843.197 KM i odliva gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 832.791 KM. Neto novčan tok iz investicionih aktivnosti je negativan i iskazan je u iznosu od 298.607 KM a odnosi se na odlive gotovine iz investicionih aktivnosti. Neto novčani tok iz aktivnosti finansiranja je negativan i iskazan je u iznosu od 49.156 KM i predstavlja odlive gotovine iz aktivnosti finansiranja. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazani su u iznosu od 355.020 KM, neto smanjenje je 337.357 KM, te su gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine iskazani u iznosu od 17.663 KM.

Zbog međusobne povezanosti pozicija iz ovih izvještaja, utvrđena odstupanja od propisanih pravila i standarda izvještavanja u Bilansu uspjeha, Bilansu stanja i Periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta, odnose se i na pojedine pozicije Bilansa novčanih tokova.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se Izvještaj o novčanim tokovima sastavlja u skladu sa članom 38. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima navedenim u MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15. c i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Opština je od Pravobranilaštva Republike Srpske - sjedište zamjenika Banja Luka zatražila informaciju o aktuelnim sudskim sporovima u kojima je Opština tužilac ili tužena strana.

Prema dostavljenoj informaciji protiv Opštine se vodi 12 sudskih sporova u najmanjem iznosu od 98.912 KM, dok Opština ne vodi ni protiv koga sudski spor.

Opština najveći broj sudskih sporova osporava uz obrazloženje da su već završeni i da po njima nema obaveze. Opština je u toku revizije dostavila informaciju po kojoj se protiv nje vode 4 sudska spora iz radno pravih odnosa u najmanjem iznosu od 72.063 KM dok Opština vodi 1 sudski spor protiv pravnog lica u najmanjem iznosu oko 220.000 KM (protiv tuženih JP „Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne“ Mostar i Opštine Jajce zbog plavljenja hidroakumulacije Velikog Plivskog Jezera).

Opština nije vodila evidencije o sudskim sporovima koje bi usaglasila sa informacijama dobijenim od Pravobranilaštva niti ih je objelodanila u Napomenama uz finansijske izvještaje.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi vođenje evidencija o sudskim sporovima, izvrši njihovo usaglašavanje sa evidencijama dobijenim od Pravobranilaštva Republike Srpske kao i objelodanjivanje u Napomenama uz finansijske izvještaje.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, ali iste najvećim dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, niti člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije koje se odnose na:

- obrazloženje u vezi stalnosti poslovanja, paragraf 15.c i 38, MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja;
- sudske sporove;
- rezervisanja po obavezama iz ugovora;
- zahtjeve paragrafa 127-129, MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja;
- strukturu, razlike između planiranih i iskazanih vrijednosti najznačajnijih rashoda, prihoda, izdataka, grantova, doznaka;
- nekretnine, postrojenja i opremu, paragraf 88, 90 i 94 MRS JS 17- Nekretnine, postrojenja i oprema

Preporučuje se načelniku da obezbijede da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve relevantne informacije u svrhu razumijevanja finansijskih izvještaja, a u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim:

Snježana Tubić, s.r.

Mr Danijela Tepić, s.r.